

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys (Helsy) ry.
Kotkankatu 9
00510 Helsinki
helsy@sll.fi

Helsingin seudun ympäristöpalvelut
Kirjaamo
PL100
00066 HSY
(kirjaamo@hsy.fi)

**Asia: Lausunto pääkaupunkiseudun ilmastonmuutokseen sopeutumisen strategia-
luonnoksesta (Dnro 704/80/802/2110)**

Sopeutumisstrategiassa esitetään yleiset ja poikkisektorialiset toimenpiteet sekä

- maankäytön,
- liikenteen ja verkostojen,
- rakentamisen,
- vesi- ja jätehuollon
- energihuollon,
- pelastustoimen ja turvallisuuden,
- sosiaali- ja terveystoimen

toimenpiteet, joiden avulla ilmastonmuutoksen vaikutuksiin pyritään varautumaan ja sopeutumaan. Sektorialisen jaottelun sijasta Helsy korostaa kuntien ja muiden toimijoiden yhteistyötä. Lisäksi kaikille osapuolille tulee tehdä selväksi kunkin osapuolen työnjako/vastualueet.

Helsy haluaa korostaa hillintätoimenpiteiden kuten liikenteen päästöjen vähentämistä ensisijaisena toimenpiteenä. Lisäksi Helsy haluaa kiinnittää huomiota maankäytön suunnittelun osalta erityisesti ns. vihreään infrastruktuuriin liittyviin toimenpiteisiin, jotka ovat keskeisessä roolissa ajatellen sekä varautumista että sopeutumista itse ilmastonmuutokseen ja sen mukanaan tuomiin lämpötilan ja sademäärän muutoksiin. Toimenpiteillä on suuri merkitys myös sosiaali- ja terveystoimen näkökulmasta, sillä ne vaikuttavat ilmanlaatuun ja ovat täten tärkeitä ihmisten terveyden ja viihtyvyyden kannalta tarkasteltuna.

Energiantuotannon ja liikenteen päästöjen hillitsemisen ohella Helsy pitääkin keskeisenä toimenpiteenä metsäpinta-alan, niin vanhojen kuin monilajisten ja erikäisrakenteisten metsien, määrän kasvattamista. Pääkaupunkiseudun metsät ja muun vihreä infrastruktuuri eivät riitä paikallisten CO₂-päästöjen sitomiseen, mutta mitä enemmän pääkaupunkiseudulla on vihreää pinta-alaa, etenkin metsiä vettä läpäisevine maaperineen, sitä paremmin vihreä infrastruktuuri toimii CO₂-nieluna, vesivarastona ja veden kierrättäjänä lieventäen tulvia ja puhdistaa hengitys-ilmaamme sekä estää mm. aallokon aiheuttama rantaeroosiota. Etenkin ikivihreät havupuut kuten kuivuuttakin hyvin sietävä mänty, mutta myös nopeakasvuinen ja kuivaa sekä märkää kasvualustaa sietävä haapa pystyvät tarjoamaan kyseisiä ekosysteemipalveluja (esim. McPherson ym. 1994; Jo & McPherson 1995; <http://www.forestsforwatersheds.org/reduce-stormwater/>).

Keskeisessä roolissa ilmastonmuutoksen hillinnässä ja siihen sopeutumisessa ovat näin ollen maankäytön suunnittelusta ja viheralueista vastaavat tahot. Ilmastonmuutoksen hillinnän ja sopeutumisen tulisi olla lähtökohtana kaikessa yhdyskuntien suunnittelussa, rakentamisen ohjauksessa ja infrastruktuurin kehittämistratkaisuissa. Esimerkiksi seudun yhteiset linjaukset, ohjaukset ja toimenpiteet, joiden avulla metsäiset alueet ja etenkin metsäiset tai muuten lähes luonnontilaiset rannikkoalueet jätetään rakentamisen ulkopuolelle, ovat välttämättömiä. Kaupunkimetsistä ja -puista em. ekosysteemipalvelujen muodossa saatavat hyödyt voivat olla pitkällä aikavälillä euroissa mitattuna ainakin kaksinkertaiset niistä aiheutuviin hoitokuluihin ym. verrattuna (McPherson ym.1994).

Lähteet

- Jo H.-K., McPherson E.G. 1995. Carbon storage and flux in urban residential greenspace. *Journal of Environmental Management* 45, 109-133.
- McPherson E.G., Nowak, D.J., Rowntree, R.A. 1994. Chicagos's Urban Forest Ecosystem: Results of the Chicago Urban Forest Climate Project. USDA Forest Service, General Technical Report NE-186.